

Pita - plahi škrat tropskega pragozda

//Al Vrezec

Pisalo se je leto 1999, ko sem se v pozni jeseni potikal po tropski malezijski deželi in stikal za pticami eksotičnega videza. Tropski ptičji svet s svojo neverjetno pestrostjo oblik, barv in glasov navda opazovalca ptic, vajenega domače evropske klasike, do te mere, da kakor otrok po trgovini z igračami z daljnogledom v roki brezglavo bega po terenu. Čeprav se tropske ptice vsaj na videz bolj malo menijo za dnevne cikle, je kljub vsemu zgodnje jutro tudi v tropih tisti pravi čas za iskanje skritih redkosti. Vsi moji sopotniki na malezijskem popotovanju so še spali, ko sva se nekega zgodnjega jutri v trdi temi z malezijskim kolegom Akijem odpravila na ptičarijo v naravnem parku Kuala Selangor. Z lučmi v rokah sva jo mahnila v bližnji, pomislite, benjaminov gozd. Kdo bi si mislil, da iz tako klavrne lončnice fikusa benjamin, kot jih poznamo na Slovenskem, lahko zrastejo tako mogočna drevesa, seveda v svojem domačem tropskem kvartirju. Tih sva se po gozdni stezi pomikala v svežem, a za nas Evropejce toplem jutru. Vse je še spalo, celo petelini bankivske kokoši (*Gallus gallus*), ki jih je po tukajšnjih gozdovih vse polno, še niso dvignili svojega jutranjega glasu. Nemirno sva si z lučmi razsvetljevala v mrak zavito vejevje in oprezala za spečimi pticami. Najin cilj je bila mangrovska pita (*Pitta megarhynchos*), plahi gozdni škrat pisane oprave, dolgih nog, kratkega repa in obilnejše postave. Pite so ene najbolj skrivnostnih prebivalcev tropskih gozdov, o katerih je še vedno zelo malo znanega. Čeprav so to dnevne ptice, jih bomo podnevi le stežka uzrli, saj so neverjetno plahe. Pravi čas, da se s to skrivnostno ptico srečamo, je zato pozen večer ali zgodnje jutro, ko dremajo po vejah, navadno dober meter od tal. Pa tudi to je zaradi njihove redkosti in neprehodnosti tropskega gozda dokaj redek pojav. Polnima pričakovanj, a vendar z neko mero dvoma, se je v soju baterijske luči na veji pred nama prikazal

srednje velik ptič, ki se je ob nenadni osvetlitvi zdrznil, a otrplo občepel na veji. Aki je vzkliknil: »Kingfisher!« (po naše vodomec). V migetajoči svetlobi sva se skušala ptici kar najbolj približati, in prišla sva ji na kaka dva metra, ptica pa je kar čepela. Tedaj se mi je posvetilo, fluorescentno modro perje po perutih, črna obrazna maska, masiven kljun in brezrepost so mi v mislih priklicali tako zeleno pito. Šepetajoče sem vzkliknil: »Oh my God, no, it's pitta!« Tedaj se je vznemirjenje še povečalo. Navkljub svetlobi je ptica še vedno dremajoče čepela na veji. Počasi sem iz malhe izvlekel fotoaparatus in ga s tresočo roko nameril proti piti. Aki mi je pri tem, ravno tako tresoč, asistiral in obsvetil redko ptičarsko trofejo. Škljoc, škljoc! Dva posnetka, piti je bilo dovolj in izginila je v gozdni mrak, jaz pa sem upal na najboljšo pri fotografiji, ki bo dragocen spomin, če se na njej sploh kaj vidi. Dan se je že začel prebujati. Toplo tropsko sonce je predramilo peteline, gozd je spet završal v kaotičnem ptičjem prepevanju. Bil je še en lep dan in še nekaj takih je sledilo do konca našega vznemirljivega potovanja. Ko sem prišel domov, je brž sledilo razvijanje diasov. Nestrpen, kakšen spomin mi je pita zapustila, sem pregledal razviti film. Prvi škljoc je zabeležil gozdno mrakobo, na drugem pa se je pokazal obris speče pite v soju trepetajoče svetlobe. Če pomislim, je slika ravno takšna, kakršno je celotno doživetje bilo. Vznemirljiva, trepetajoča in skrivnostna! ●

2: Pita – plahi tropski pragozdni škrat. Na sliki modroperuta pita (*Pitta moluccensis*).
foto: Al Vrezec

3: Mangrovska pita (*Pitta megarhynchos*) v soju trepetajoče svetilke
foto: Al Vrezec

→ Povejte nam svojo dogodivščino!

Rubrika »Ptičarske prigode« se je rojevala kar nekaj časa. Ob vsakem družabnem srečanju članov DOPPS je vsaj nekdo pomislil: vse te zgodbe bi morali zapisati! Razburljive, smešne, zanimive, lepe in vesele dogodivščine s »ptičarskih« terenov, bolj ali manj resnih, včasih kar dežujejo. Nekateri jih imajo za celo knjigo, drugi morda samo za manjši zvezek. Kdo ve, na koliko strani bi jih spravili vsi ljubitelji ptic in ornitologi v Sloveniji? No, takšnih rezultatov verjetno ne moremo pričakovati. Vseeno pa naj ostane vsaj kak zapis. Privlecite na dan tiste »ptičarske« spomine, ki bi utegnili razvedriti vas in druge, in jih ubesedite. Na teh straneh je prostor za – vaše ptičarske prigode!